

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Belgica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70132)

PROVINCIA BELGICA.

IN Belgio Socij quadringenti septuaginta nouem, per nouendecim veluti stationes dispositi censentur. Sacerdotes 239. Studiosi 112. Coadiutores 134. Louani sunt omnino 50. Sacerdotes 14. Coadiutores totidem, Studiosi 22. Tornaci 74. Sacerdotes 20. quorum vnus cum alijs quinque fratribus litteras profitetur, Studiosi 34. Adiuutores 14. domaropoli 36. Sacerdotes 20. horum tribus iunguntur. Professores alij totidem, totidem Studiosi, Coadiutores nouem. In Seminario Anglicano Audomarenfi 10. Sacerdotes septem: Adiuutores tres. Duaci 39. Sacerdotes 20. profitentur ex his quinque cum alijs sex superiores inferioresque disciplinas: Studiosi duo: Coadiutores vnde-
decim. Antuerpiæ 29. Sacerdotes tres de viginti: ex quorum numero Professoribus alijs quinque iungendus vnus, Adiuutores septem. Leodij 36. Sacerdotes viginti Professores præter Patres duo, reliqui 4. Coadiutores 12. Traiecti 21. Sacerdotes 11. horum tres cum totidem fratribus Scholis præsent: Coadiutores septem. Brugis duodeuiginti, Sacerdotes decem: ex quibus terni tribus
Profes

Professoribus accedunt : Coadiutores quinque : Ipris, tresdeuiginti : Sacerdotes nouem : Professores tres absque totidem Sacerdotibus : Coadiutores quinque. Cortraci septem supra decem. Sacerdotes 7. Professores vno Sacerdote dempto omnino 5. Adiutores totidem. Gandau 18. Sacerdotes nouem: horum tribus Professores iungendi 3. Coadiutores sex. Infulis 23. Sacerdotes 12. horum vni Professores accedunt 5. Adiutores sex. Valencenis 20. Sacerdotes 11. è numero senario Professorum, tres reliqui, Coadiutores sex. Montibus 23. Sacerdotes 13. Præceptores absque collegis Patribus, tres, Coadiutores 7. Bruxellis, Sacerdotes 20. Coadiutores nouem. Cameraci 7. Sacerdotes 4. Adiutores tres. Luxemburgi totidem, Sacerdotes tres : Coadiutores 4. In missione Hollandica Sacerdotes tres. Duodecim amissi morte. Admissi plures triginta.

COLLEGIUM LOVANIENSE.

LOVANIENSE Collegium, Seminarium instituendis in Scholastica Theologia operarijs, omnium primum, & antiquitate & scholasticorum numero, & spe futuræ messis. In eo perfectionis studiū vigere illud est argumento, quòd studiosi vacationum tempore, quod relaxationi indulgendum videbatur, id partim exercitijs spiritualibus, partim mortificationum muneribus pia animi contentione sibi quisque deposcendis obeundisque posuerunt. Auctum hoc anno templum, adiecto Deiparæ Virginis sacello Parthenicorum Sodalium exercitijs deputato. Hortus insuper in meliorem formam quadrumque re-

daetus, amplis spatiosisque ambulationibus, scitè distinctis pergulis, opere topiario ad quatuor latera quasi coronatus, & insigni frondosarum arborum ordine opatus: quæ nostris spatiantibus tum umbram faciunt, tum vicinorum Collegiorum prospectum excludunt. Communicantium in templo numerus solito auctior. Confessiones generales ab vno auditæ penè centum, ab alijs quamplurimæ. Impedita homicidia aliquot etiã jurata, adulteria non pauca: vsuris subtracti floreni bis mille. Libri hæretici aliquot Vulcano traditi. Moribunda quædam cum nollet filij mortem occifori ignoscere, nisi penam subiret talionis, Patre nostro adlaborante ignominiam tandem, confessaque obiit. Alius, qui sicam è zona gestabat, vt clam inimicum confoderet, ad sicam vnâ cum inimicitia deponendam à Nostro adductus est. Mulier prostituta pudicitia ad castè viuendum Sacerdotis nostri exhortatione permota, constanter in suscepto proposito perseuerat. Persona quædam, quæ noctibus aliquot varijs spectris exagitata ad extremum desperationis venerat, & in restem, quem ex trabe suspendentiam iam immissura fuisset caput, nisi ante fusa ad Deam precatiuncula mitius habere coepisset: mox cuiusdam è Nostri confessa, corporis animique quieti restituta est.

EXERCITIA spiritualia permultis hoc anno tradita: pauca vacarunt hebdomadæ, multæ binos habuerunt, frugum collectarum hæ primitiæ: Duo Carthusianorum, totidem Capuccinorum, quatuor Societatis ordinem ingressi. Vocatus exercitiorum gratia è Patribus vnus ab Abbate quodam Hasbania primario, eundem Prælatum cum quatuor alijs domesticis excoluit. Sodalitij tum Parthenij, tum Sanctorum omnium feruor illuxit præcipuè Bacchanaliorum ferijs, quibus mortalium efferatorum licentia liberiùs grassari consuevit.

fuevit, ad eam coercendam quadragesima horarum supplicatio admodum celebris instituta : cuius apparatus, ordo, ac singularis religio, & plurimos ab insolentia, ac comessationibus auocauit, & studiosos varios ad seuerè in corpora sua animaduertendum excitauit. Qui vt crebrius iusta id flagitante causa fiat, vestes, & flagella suis impensis Sodalitati cõpararunt. Ex minori Sodalitate tres de viginti ad varias religiones transmigrarunt. Inductæ per pædagogia hebdomadatim de rebus pijs collationes, adoleſcente vno præfide, lectioque pij libelli magnò cum fructu. Illud in vno mirabile: laborabat is annua scabie, nec malo modus, vouit D. Virgini communionem octiduana m, nec voto frustratus extemplo conualuit, sed paulò post incuria propositum interrumpit, nec mora iterum corripitur. Irati igitur numinis vindictam expertus ad officium redijt, ac denuò sanitatem integram est consecutus. Ad doctrinam Christianam quod attinet, præter stationes vrbanas, Latinas, & Flandricas excursum ad pagos nondum excultos facile duodecim, eo fructu, ea vitæ morumque mutatione vt non iidem ipsi esse videantur. Et vbi vix vnus, aut alter extra Paschales ferias communicare solebat, iam dominica quapiam obtinendarum indulgentiarum causa triginta vel sexaginta, imo toti pagi nullo propemodum excepto ad sacram synaxim accesserunt: sed de his anno præcedenti latius.

COLLEGIUM TOR-
NACENSE, ET DOMVS
PROBATIONIS.

NA, eademque domus Societatis Collegium, & Probationis, Sedem Tornaci complectitur. Tyrones tamen à Veteranis vt clausura separaret hoc anno effectū. Extructis distinctisque cubiculis, distributi bini, ternive Nouitij iussu Reuerendi P. Nostri ordinationem: iisdem facellum hortusque priuatim, quibus animi, corporisque exercitationibus indulgeant attributa cubicula quoque commutationibus sacris vacaturis, accommodata. Maiori numero candidati Societatis his ædibus: qui que nundum admitti probari postulant: visi plures hæctenus non sunt domino vineæ operas ad vineam suam vocante, vt que ea nobis excolatur his indicijs probante. Sacra suppelle non parum beneficentia ciuium aucta. Angustia temperanda forent. Enimuerò, vt augeantur, imò vt noua exstruatur, præter florenorum millia decem quæ eam rem Senatus contulit, accidit plurium liberalitas, quorum ope opus ipsum R. P. N. approbatione feliciter assurgat. Adiecit Senatus prioribus scholis nouum ædificium scholasticis commodum, & ornatum, extructis supra cubiculis in vsum Professorum. Pœnitentium ad nos concursu solito frequentior auctiorem faciunt excursions ad pagos. Ij eo ardore sacrae Doctrinae sementem percipiunt, ac si eorum animi instar arentis soli toti ad nouum germen inhiarent. Inter cætera hoc memoria dignum. Mulier rusticana, enormis diuturni inueterati criminis aculeis exagitata, magno desiderio exarsit animi farcinæ apud

pud Societatis Patrem deponenda. Illius ergo Torna-
 cum venit : ei suavit confessarius , vt mentis oculis in de-
 cursa hactenus vitæ noxas conuersis vna omnes confes-
 sione purgaret. Quod dum apparat non latuit incen-
 torem sociumque sceleris. Denunciat ille caueat , etiam, at-
 que etiam Societatis hominibus latebras animi commit-
 tere : posse se auctore quemlibet mentis arbitrum modò
 Iesuitam non deligat. Suspectam mulieri suasionem red-
 didit conscia mens diuinusque radius : nutabundam ta-
 men anno propemodum integro Cacodæmon tenuit. Il-
 la tandem meliori spiritu fortior in iter se dat: occurrens
 dæmon proficiscenti in habitu specieque Sacerdotis,
 quem ipsa quæritabat, quò, inquit, properas mulier? mihi
 confessionem tuam excipere per occupationes non licet.
 Reuertere, aliàs confitebere : secundò professionem in-
 eunti secundo pseudoconfessarius infelici imposuit. Illu-
 strata tandem Diuini Spiritus luce peruicit veteris ser-
 pentis artes Sacerdotemque nostrum anno iam vertente
 nacta cacodæmonis dolos Dei vocantis beneficium, ani-
 mum denique integrum non sine frequenti gemitu ex-
 posuit. Exercitationibus spiritualibus exculsi quamplu-
 rimi : horum nonnulli Nostrorum numero aggregati
 sunt.

C O L L E G I V M
A V D O M A R E N S E ,
C V M S E M I N A R I O ,
Anglicano.

VITAM hanc miseram cum meliore commutavit Ioannes Cosmus Martiensis Coadiutor, anno ætatis trigesimo secundo, adicæ religionis sexto. Eius deliciae ex obedientiæ directione aliquid obire quamvis laboriosum, quamvis difficile. Ex inculto, & rusticano ingenio mirum quàm prudens, quàm spiritualis evaserit. Vitæ spiritualis interea vigor nihil in alijs elanguit. Templi suppellex aucta varij generis ornamentis, domus ipsa ad commodiorem habitationem accommodata. Exstructa enim turris, quæ ædificia patenti distincta area coniungit: gradus ad Triclinium, & ambulationes superiores è pergula inferiori aperit, & ad nova cubicula longo digesta ordine perducit. In vrbe vicisquæ quâ concionando, quâ doctrinam Christianam, aliaq; Societatis munia tractando sequentes domum reportati manipuli. Iniustæ cum agrorum, tum pecuniarum possessiones restitutæ permultæ. Vna quidem quindecim millium coronatorum, alia duorum: foenerator cum vnoquoque paciscendo quæ potuit reddidit, seq; in posterum abdicavit vsuris. Prædia mala fide quidam possidens, exquisito cum lachrymis Nostrorum consilio, restituit, subiungens malle se facultates omnes, quàm Deum, animamque perdere. Alij tributa Regia subtrahere, atque invertere soliti integra soluerunt. Vir domi nobilis ebrietati deditus à Sacerdote nostro monitus, non modo

ad meliorem frugem se recepit ipse, sed & familiam ad virtutem, & instituta pietatis erudiuit. Multorum grauiter inter se diffidentium reconciliata gratia, in quibus nobiles duo tam acerbis certabant odijs, vt ambo in mutuam cædem ruere decerneret. Sacris commentationibus domi nostræ animi multorum instructi, è quibus Canonicus vnus deinceps vitæ sanctioris institutum amplexus, multis admirationem peperit. Capite damnatis opera nostrorum salutis, solatioque fuit. Inter alios maleficus quidam publicè testatus est se cum abiurata fide dæmoni obsequium obtulisset, acceptis tamen cerea agni Dei effigie cum cruce annos quatuor ab omnibus illius spiritus molestijs, & impugnatione liberum, & solutum fuisse: cum autem illa ipsa patrueli suo tradidisset, confestim spiritum nequam adfuisse, qui eum ad plurima maleficia compelleret. Multi redeuntes à Batauis fidei mysteria susceperunt, ex quibus quatuor, qui contra leges matrimonium inierant legitimo connubij nexu iuncti sunt. Quædam cum hæreticis nata, cum iisdem educata fidei præcepta audiuerat nunquam, edocta fidem, baptis- mi caremonijs initiata, & Eucharistiæ confirmata pabulo, deinceps cæteris dat normam ritè viuendi.

EX Seminario Anglorum Angelorum societatem feliciter vita functus adijt Pater Henricus Broy Anglus, ætatis suæ quinquagesimo nono, ab accessu ad Societatem anno decimo sexto. Alumnorum huius seminarij non parum accreuit numerus. Centum ferè capitibus censetur. Selectissima iuuentus ex nobilibus non vulgaribus constata, & catechesi, exhortationibus cum publicis, tum priuatis, sacramentorum vsu, ea efficacia iuueniles animorum impetus coercentur, vt in tanto regendo numero plus solatij Patribus sit, quam laboris, & molestiæ. Seminarij Audomarensis nomen in Anglia tenellæ ætati charius, optabiliusque, maternis ædibus, etsi per efferos
maris

maris infani fluctus ac latrocinij infamis traiectus inter-
iaceat. In his excolendis, & ad litteras, pietatemque in-
stituendis tota Nostrorum defudat industria: quam
non desinant ipsi in aliorum salutem, cum sese offert
caso, aut Anglorum aduentantium, aut capite damnan-
rum eiusdem nationis operam suam sedulo impendere.

COLLEGIUM DVACENSE.

DVACENSE Collegium Religionum Belgij
seminariū, Religiosorum, Curionumq; parens
quantum in se proficiat, probat aliorum pro-
fectus, quos excolit, enimvero intemerata
Virginis & omnium sanctorū Sodalitates eam sementem
continent, quæ Ecclesijs Pastores, monasterijs religiosos,
Reip. Rectores producat in dies. Septem egregij adoles-
centes varijs disciplinis instructi Societatem comple-
sunt: alij alios ordines iniere. Animis verò ex officio ar-
randis præpositi quamplurimi. Concionum, atque con-
fessionum fructus, etsi non insolens, mirus tamen domi,
forisque. Betuniæ præsertim, ac Bapalmis, quibus vrbibus
is auditorum animis ardor doctrinæ salutaris, No-
strorumque desiderium iniectum est, vt extingui, exple-
riq; haud quaquam posse videatur, etsi sæpius eò Nostrum
recurrant. Duo abiurata hæresi sanctæ Ecclesiæ sese red-
diderunt. Multi ex turpi flagitiorum cœno extracti, non
paucæ nobilium familiæ in melius reformatæ, sua domi-
nus reddita. Vnus ad mille florenos malepartos restituit.
Factum quoque, vt acerbè inter se discordantes viri no-
biles consanguinei primates concordibus animis irent,
eorum qui negotioso cum Deo otio, ac secessu salutari
eruditi

eruditi supra consuetum excreuit numerus. Nullum prope hominum genus non hanc salutis procurandæ viam institit. Bellatores, litterati, rusticani, multum inde præsidij in reliquum vitæ tempus collegere. Spem nostram percipiendæ messis excitat vel maxime, præclara nec infrequens iuuentus, quæ interquiescente bello, & pestilirate profligata nouum scholis nostris in dies subiicit incrementum. Qui facultatibus superioribus incumbunt, ac Theologiam frequentant faciliè octingenti numerantur.

COLLEGIUM ANTVERPIENSE.

 T Antuerpiæ bene merendi occasiones variè, varia etiam Nostrorum adhibita ijs inueniendis industria. Iuuentus solito auctior. Ingenijs, nobilitate, numero insignis. Ex hac non pauci Varijs religionibus dederunt nomina. Templo accessere sortinæ mira quarundam virginum arte contextæ, digna planè res hac vrbe. Bibliothecæ magna rarorum librorum copia. Aëris alieni restitutiones factæ aureorum facile quingentorum. Cessatum quoque a negotiationibus illicitis, aureorum nunc viginti, nunc triginta millium. Dissidentes animi ad concordiam reuocati plures. Illud dignum calamo Ecclesiastici, duo, officio, opibus, amicorum potentia pares, triginta iam annos odia tam acerba fouerant, vt alter alteri nihil salutaris optaret, quàm immaturam, diramque necem, graui Urbis totius offensione: horum alterum ad extrema deductum, ne nomen quidem pacis admitrentem vicerunt Patris nostri preces in multam protensæ noctem, lachry

lachrymæque. Dedit moribundus aduersario veniam, accepit à Deo sacramentorum vsu gratiam, hilaritatem, dolorum animi, corporisque leuamen, ipsam denique trinitatem. Ecclesiæ gremio dati, redditi que quos hæres auulserat. Hanc septem ab vbere suxerant, quos in vnus se per quietem monitum dicebat cum intermissione, vt Societatis Collegium adiret. Reliqui propemodum à puero hauserant. Omnes iam ætate prouecti ad annum sexagesimum, nonnulli veram matrem agnouerunt. Ex his miles qui multis annis in Hollandia meruerat, vt primùm ad suos redijt, spretis opibus, ac munere, quod apud suos obibat, ad Nostros è suorum elapsus manibus, vt saluti confuleret se recepit. Laboriosior prædonis cuiusdam fuit conuersio, cui spirituales medicum huc illuc ne monentem audiret fugienti extrema vitæ suæ nocte Patris nostri lachrymis tandem perruptum pectus, excussæque lachrymæ, & cum illis mens durior, ac hæresis. Illum cum è turba spectantium hæreticus vidisset tam forti, pioque mori pectore, venit ad Patrem, & ad eius pedes cum hæresi totius vitæ sordes deposuit. Ad honestatem reuocatæ plures, quædam magnam vitæ partem multorum offensione contaminauerat, aliæ etiam matrimonio iunctæ, animum, honorem, vitam magno exponebant periculo: aliæ relicta parentum domo profugæ, libidini vagæ se projiciebant; ad sanio rem mentem reductæ omnes, Sacramentorum vsu aditum licentiosæ vitæ claudunt.

COLLEGIUM LEODIENSE.

ABRICAE, scholisque Collegij Leodiensis accessio facta hoc anno non modica. Sacristia ampla patensque à fundamentis addita templo, civium & Magistratus praeipue subsidio, stante interea veteri, quae Sacris internè faciendis seruiat. Duo item substructa penuaria. Turris demùm, quae domesticos ad superiora gradus complectitur cum cubiculis aliquot exercitantium vsibus deputatis opportunè excitata. Ad cæteras quatuor Gymnasij classes, accessit quinta Dialecticæ, sacri, politicique Magistratus rogatu: Scholarium excreuit numerus ad triginta super octingentos, quorum virtus scientiæque cupiditas vnâ cum ætatibus adolescit. Duodeuiginti in varijs coenobiorum ordinibus sese Deo deuouerunt.

EDIDIT & Congregatio Parthenia fruges tempestiuas, & lætas. Ea quæ virorum quæ Ecclesiasticorum, quæ laicorum centum & sexaginta: quæ adolescentum quadringentis capitibus constat. Præsentatæ Virginis ferias, tanquam suæ ætati congruentes, singulari cultu hic iuueni:na coetus celebrare instituit, præmissis aliquot diebus ante piacularibus, exercitationibus, Cœlestibus dapibus reficiendi decuriatim accubuere vniuersi, mirante & approbante populo. Ordinem, pietatemque seruum in pueris. Soluendis peccatorum vinculis perutilis opera data. Pasti cœlesti pane ferijs sacratoribus mille circiter octingenti: inusitatus certè populi concursus ipso die Indigetibus omnibus sacro. Omnino supra bis mille

mille mensam Domini adiere trecenti. Mulieres duæ in hæresim tenebris educatæ veritatis lucem aspexerunt. Familijs aliquot odijs intestinis deflagrantibus pax data, ac reconciliatio. Lite quoque inter duos primarios Magistratus principes exorta, eaque Patris Nostri industria composita, effectum est, ut passim ad reconciliandos hominum inter se animos, dirimendasque lites adiutores Nostri adhibeantur. Fidei Christianæ elementa infirmorum, maiorumque concursu magno tradita. Impressa quoque Vicarij generalis voluntate præcipua Doctrinæ Christianæ capita, cum preculis quotidianis, quæ imaginum loco jis qui legere norunt, distribuuntur. Peculiaris autem habetur ad pauperes & mendicos catechismi prælectio, qui cum rudes maximè & ignari sint, varijs ex parœcijs in vnam coguntur; quoque propensiores veniant procurata à Nostri apud Ecclesiæ Prælatos eleemosina singulis sub catechismi exitum porrigitur. Scholarum trivialium discipuli qui ad duo millia censentur statis vicissim diebus ad designatum locum pueri, puellæque disparatis sedibus adducuntur, eisque religionis rudimenta optato traduntur fructu.

NEC tantum amplissimæ ciuitatis limitibus Nostrorum industria continuit sese. Excursum quoque ad pagos, oppidaque varia non sine fruge. In his Christianæ fidei præceptis promiscua plebs, puerique imbuti: conciones habite; ciues prope omnes vnius oppidi semel, iterumque pro confessione auditi. Mæcæ confessionibus effectum, ut infames publicè duo concubinarij pellices ab se suas abijcerent. Data quoque enixè opera sub Quadragesimæ exitum reconciliandis plurimis quos gravissimæ lites controuersæque disunxerant, reque ipsa compertum id genus officij utilissimè diebus illis proponi, & confici. Redierunt etiam cum Ecclesia in gratiam viri aliquot, quos hæresis ab eius sanctitudine abduxerat,

huius

huius denique Masecanæ missionis utilitas, operæque precium clarissimè patuit; dum enim superioribus annis, quibus ibi missio instituta fuit, pauci admodum expiationis sui causâ Sacerdotem accederent: hoc anno dum Noster eò recurrit, dare subinde cogitur pœnitentibus aures ab hora matutina quarta, ad decimam vîque vespertinam.

COLLEGIUM
TRAIECTENSE.

DIVINAE providentiæ ascribendum est, quòd hoc anno contagiosa lue foedè in ciues defœuiente tentatis etiam è nostris Patribus duobus maturè è domo ante diem extremû, quem etiam obierunt abdicatis. Collegium tamen illâ-
 tum contagio remanserit. Demortui Patres fuerunt, Pater Andreas Balberghæ Cortiacensis, natus annos 52. Collegij Louaniensis procurator, vir modestiæ singularis, qui dum in hac vrbe sedulò negotijs à superiori sibi impositis incumbit correptus peste è medio sub'atus est, anno ab ingressu Societatis decimo sexto. Alter fuit P. Petrus Fossarius Atrebas annorum trium & sexaginta: vixit in Societate triginta sex, vir apprimè religiosus, atque orationi addictus, sui magnus contemptor, animorum zelator indefessus, cum de multis, tam de militum salute quàm optimè meritus. Tertius annumeratur vita functis Arnaldus Ierro Bruxellensis Coadiutor insignis, qui à Chyrurgo foelicis & expertæ alioquin manus ob calculum sectus, relictis patientiæ & religiosæ vitæ egregijs monumentis, Autuerpiæ vitæ suæ anno vigesimo

sexto, aditæ Societatis sexto, ad Beatõrũ sedes migravit. Nostra interim solito more tradita ministeria, ex quorum frugibus præmaturis aliquot collectæ subiiciuntur. Cõfessiones generales exceptæ quamplurimæ: as alienum ve redditum possessori. Mulier egregijs ornata naturæ dotibus a fœdo toro ad honorabilium nuptiarum continentiam reuocata: alteri ne se adultero subiiceret persuasum. Viduam oblato à diuite infamiæ lucro propemodum victam Sacerdos noster eò demum adduxit, vt mallet inedia contabescere, quàm adeo scelestum facinus admittere. Adolescens Nobilis ætate florenti assuetus delictijs, concione, & colloquijs Sacerdotis nostri inflammatus mundo nuncium remisit, prioresque delicias cum seuera Cappuccinorum disciplina commutauit. Hæretic duo Nostrorum congressu haustum ab hostibus fidei venenum cum vniuersæ vitæ susceptis criminibus ad pedes confessarij nostri deposuerunt, studiosis pauperibus, vestes, libri, opera Nostrorum ministrati.

COLLEGIUM BRUGENSE.

HOMAE Cox moram diuturniorem morum immatura inuidit, primò post nouitiatum appetente anno, spei maximæ is erat iuuenis, sed eum Dominus cum primo candore, & feruore ad primorum Religionis nostræ Patrũ cõsortium vocari dignatus est. Non defuit Brugensibus rei bene gerendæ materies, etsi inclusis pedemque ab hostium incurSIONIBUS efferre vetitis. Hi extitère præcipui laborum promeritus. Binæ familiæ suæ a decem, & quatuor annos, in terra hæferant hostili, arctis perfidiæ id temporis astrictæ nexibus.

bus: illæ eiurata tandem hæresi exsolutæ in Catholicam rediére libertatê. Quæq; inter eos maiè iam diu coaue- rant matrimonia, Ecclesiæ sunt reuincta sacramento. Cumque eorum nonnulli vitæ crimina expiassent nunquam, nec salutari refecti cibo, vtrumque Nostriorum: opera piè admodum præstiterunt. Rediére & alij duo, quorum alter quatuor & decem inter hæreticos egerat annos: alter de fidei nostræ mysterijs nequaquam inaudierat, hic ex fidei desertore propugnator: ille Catechisi excultus in Catholicorum est cœtum cooptatus. Prædones præterea quatuor, qui præter hæresim, etiam latrocinia exercebant, ad meliorem reuocati mentem, libentes adière crucem, & se felices deprædicarunt. Inter quos qui rem diuinam nunquam perceperat eruditus à Nostriis tanto animi sensu cœlestes epulas excepit, vt se præ lacrymis non teneret. Sacra nimirû munitus Eucharistia, en inquit, Pater, missionis meæ ex hac militia testimoniû immunitatis chyrographum, quo instructus intrepidus vt spero cœlesti assistam Imperatori. Et ante paratam iam neci crucem in patris amplexus irruens præsentibus penè omnibus excussit lacrymas. Hoc tandem hic Brugis præter autum patriæ morem (quem pertinaciter tutati hæctenus) obtentum, ne ad supplicium adiudicatis Eucharistia denegaretur. Neque interea minus strenuè in promouendis Catholicorum rebus laboratum. Exciti siquidem ab Imperatore Castrensi duo Societatis Sacerdotes, qui ad valla Ostendæ conficienda milites partim coercerent monitis; partim sacris operarentur, idque quoad prima durarent pericula: gnauiter à Nostriis præstitum, summa Ductatoris ipsius beneuolentiæ significatione. Hæc foris.

DOMI interea emendati mores: æs alienum pretij non contemnendi ad dominos redijt: libri impuriore ablati possessoribus, ignique traditi. Ludo muliebri in-

decentiùs lasciuentes eodem repudiato totas sese tradidè pietati. Expiationes vitæ totius factæ non paucetiam à grandæuis, qui nunquam antea confessi. Quidam tæ integritate & generis nobilitate clarus Societatis strenuè exercitijs adiutus ad Cappuccinorû ordinem adiecit animum. Virgines duæ apud nos sacramenta obire solenniè Religionem: alterius quoque virginis parenti, cum pio filia voto reluctaretur obstinatiùs, ne numini diuini repugnaret a Nostris persuasum. Templo denique nostro sua est facta accessio liberali amicorum donatione: merituris nostris sepulturæ locus consecratus est.

COLLEGIUM IPRENSE.

Sacerdotibus Pater Henricus de Codd obijt diem Societati immaturum. Magna ab eo sperabantur, zelo animarum, zelo diuini nominis latius altiusque proferendi haud parum incenso. Cum enim apud Dixmuidanos per Quadragesimæ dies cõcionator ipse Annuntiatæ Virgini celebri contra hæreticorum inianiam, pro eiusdem virginis honore vehementiùs incalesceret, apoplexia correptus cecidit, domumque è cathedra deportari debuit. Eodem die de peccatis socio confessus rem diuinam fecerat, voluit tamen extemplò, vt Deo purior appareret, iterum reconciliari. Interea tentatis frustra remedijs, inclinante iam in noctem vespera, cessit è vita, magno omnium luctu, ab ortu 35. a Religionis ingressu anno decimo.

CAETERORVM porrò non languit industria, quæ domi seipsis, quibusque in spiritu promouendis, quæ foris in salutem alienam desudantibus. Ab hæresi reuoca-

ti quàm plures. Mulier quædam obstinatioꝝ anabaptif-
mum (quæ secta hic omnium est pertinacissima) Nostro-
rum argumentis victa, eiuravit, & peccatis per confessio-
nem expurgatis Ecclesiæ simul ac Deo reconciliata est.
Prædo non parum ad suam perfidiam tuendam, iam inde
à puero instructus, post varios cum Nostri congressus,
Ecclesiæ manus dedit, ac ritè deinde confessus piè mor-
tem legibus soluit. Iuuenis quidam publicè mortem o-
biturus, cum decreuisset virum primarium non sine ma-
gno multorum offendiculo, enormis cuiusdam sceleris
insimulare, Nostrorum vsus consilio in se incusationem
conuertit. Miles ob stuprum, quo se foedè contaminaue-
rat, in vincula coniectus, nostri Sacerdotis cohortatione,
in suorum scelerum vindictam sic exarsit, vt in corpus
sæuierit acerrimè, & ad supplicij locum progressus, gra-
ui, ardentiq̃ sermone spectatoribus magnum doloris
motum concitarit. Dissidia inter fratres maturè ante-
quam cum formidato multorum damno conualescerent
extincta sunt. Impetratæ pauperibus omnis generis elee-
mosynæ, caligæ, calcei, laneæ lineæq̃ vestes: forori ob-
strictæ res redemptæ: carceribus procurata aris alieni
exsolutione erepti debitoꝝ egentis. Algris prospè: um
pauperibus vt medicorum, & pharmacopæi remedia
gratis impenderentur.

COLLEGIUM CORTRACENSE.

CORTRACENSIS Collegij res haud
quaquam inferiores sunt superiorum anno-
rum successibus. Festis diebus minimum qua-
dringentis confessionis, ac communionis ta-

cramenta præbentur, solemnioribus ultra mille fabre de quingentis. Confessiones vitæ vniuersæ auditæ sunt octoginta. Quinis familijs deposita simultate conciliata pax est. Mulier improba fratrem, eumque Sacerdotem hoc infestabat amplius, quo ille integritate vitæ contumeliam tolerare modestius præ se ferebat. Tentant inuicem spreteque omnibus crescebat improbitas. Sed Sacerdoti tandem nostro infelix mulier multorum annorum simultatem donauit. Suo ac certo ordine, affecta valetudine pauperes aditi, simul adiuti que variè. Hospitali domo nostrorum charitas infirmis non defuit omnino, alioqui spiritali solatio destituti catechisati omnes totius Ciuitatis discipuli cum pueris, alijsque rudibus, qui arte victum quærant. E scholis, quæ multa nobilitate illustres sunt, quatuor ad Religiosorum asylum se receperunt. Primus Societati, sancti Benedicti alter, sancti Bernardi tertius, Cappuccinorum, quartus.

Societatis foris nõ infructuosius opera collocata. Proximo Menensium oppidulo binis hebdomadæ ferijs per Quadragesimam, Gallicæ cõciones, præfidiarijs præfidijs & solatio fuere. Multa ibidem renouata antiq̃ Religio, quæ perierant: multa sublata quæ se temerè immeruerant Christianæ pietati. Præsidium vniuersum per purgatum confessione: sed Ductoris ipsius insignis mutatio, & decursu vitæ generali instituta peccatorum expiatione emittet, multumque prodest propositum militibus, ciuitati que pietatis exemplum. Exciderat turbato militi blasphemiarum verbum, cum agmine composito incedendum foret. Non furda aure hoc militum Præfectus excepit, iussum foro medio stare agmen, blasphemam linguam ipse poposcit, eamque propria manu perforauit, ut in eius lingua aliorum blasphemias compesceret.

COLLEGIUM
GANDENSE.

D Coadiutorum numero diem extremum clausit Cornelius de la Fosse Lindanus, exactis vitæ annis viginti sex, in Societate quatuor. Disiunctis hæctenus à domo scholis vti cogebamur, contiguis ædibus hoc anno comparatis apparatus sunt scholæ percommodæ. Virgines aliquot nobiliores Nostrorum opera excusso seculi iugo Christi se obsequio addixerunt. Non pauci eiurata hæresi in qua educati fuerant, ad Ecclesiæ gremium sese receperunt. Grauiissima inter coniuges iurgia consopita. Quamplurimæ confessiones generales, magno eorum qui instituerunt motu, fructuque exceptæ.

COLLEGIUM
INSVLENSE.

D VOS è Nostris vitæ necisque Dominus contagiosa lue ad laborum suorum præmia Insulis euocauit. Alterum P. Adrianum Brunum è Gallia profugum, natum annos quadraginta nouem, qui annis penè viginti quinque in Societate religiosè traductis magnam cum apud omnes tum in Deiparæ Congregatione, quam administrabat sui desiderium reliquit. Huic alter lubens decumbenti adfuit Cosinus Egidis, qui infirmum mortuumque obsequio iuxta vitæque perfunctus ad præmia sequutus est, tertio

ab inita religione anno : additi cæteris animi. Dubiter
maioresne ciuibus ad proficiendum , an Nostris ad bene-
merendum conatus sint. Nullus è viginti (tot enim o-
nino domi operarij) qui dominicis festisque diebus a-
rudes non erudiat publicè , aut è sublimi loco ad popu-
lum verba non faciat. Domi dominicis plerisque ad sex-
centos, cuiusque mensis dominica primâ mille, solemnio-
ribus diebus supra mille, ac quadringentos cœlesti pane
refici videntur. Facem hac in parte cæterisque pietatis
exercitijs præferentibus, qui Parthenium sodalitiū pro-
fitentur, præsertim maiores. Constatque hoc viris Sena-
torij, plebei que ordinis centum quinquaginta : quorum
religio, fremente frustra humani generis hoste, toti Civi-
tati mirum virtutis odorem spargit, & imitandi exem-
plum non inane proponit. Familiæ duæ capitali multo-
rum annorum odio flagrantes, coram Notarijs, nostri Sa-
cerdotis opera, odia, similitatesque posuere, ea demum
coniunctione deuinctæ, ac si nihil vnquam amaritudinis
earum exacerbasset animos. Ecclesiæ Catholicæ redditus
cōplures. Duo è publica custodia nostrorum beneficentia
adducti, eorum fidem professi sunt, quorum charitate ve-
ram religionem agnouerant. Alius in Anglia parentibus
hæreticis oriūsus, religionis ignarus, instructus à Nostris
Catholicam fidem perfidæ Religioni prætulit. Alij duo
haustam à puero cum lacte perfidiam, fidei professione
sacraque confessione exegerunt. Non desuere, qui ad er-
rorum multorum annorum pertinaciam adiecerant, tem-
plumque ingressi nostrum, dum intenti perpenderent
reuerentiam Deo singulari cultu deferri, tremenda my-
steria submissis animis tradi, accipique, Sacerdotum se-
dilia confessionis causa, adire, demissos & compositos re-
uertenti, diuino acti, victique spiritu ad pedes Sacerdotis
extemplò deuoluerunt sese, eisque diligenter excultis vi-
tæ totius maculas abiurata hæresi patefecerunt. Alia que-
dam

dam nobilis Calvinisticae hēreseos infecta veneno, cū
in librum de controuersijs à quodam è Societate edi-
tum incidisset, saucia Sacerdotem nostrum sibi medi-
cum delegit, & hēresim detestata, tantum nunc Deo, Re-
ligioniq̄ue adducta perseverat, quantum antea eosdem
auerfabatur.

COLLEGIUM VALENCENENSE.

ABORIBVS præteritorū annorum opta-
tus iam tandem fructus respondet. Et sanè sa-
xa minutatim alluione teruntur, & ingentia
marmora frustatim præcipiti stilla canan-
tur: haud aliter rudiores animi ipso vsu poliuntur, &
absque motu sensuq̄ue prius sua se mole produnt, quàm
adolescere conspiciantur. Cessant hīc dissolutiones, &
inueterata hominum inertium symposia. Curiones ipsi
defixi mirantur antiquam Sacrorum venerationem in-
culto à religione populo insinuatam sensim inualescere;
capite pedibusq̄ue nudis supplicantes solenniter Sacer-
dotes, imbre copioso nequicquam aspergente constan-
ter sectari: Sacramenta à suis Pastoribus venerabundos
haud rarò suscipere: trecentis se supra mille die Diuis
omnibus sacro porrexisse, cū ante pauculos annos de-
ferti solitarijque viderentur: expiandis denique animis,
qui igne purgatorio poenas luunt tot delata Sacerdoti-
bus sacra piacularia, tam ingentem ad sacrorum obla-
tionem confluxum, vt meritò simul sperare debeat
Christo Domino operam nostram, & gratam fuisse, &
ab hac ciuitate errorem omnem eliminari velle: quin
etiam eneruatam, planeq̄ue languentem sensim euane-

scere. Viginti supra centum vitę decursę rationem Deo, Confessarij pedibus aduoluti reddidere. Qui ab errore ad veritatis lucem emerferunt, octo fidei professionem ex prescripto Concilij Tridentini pronunciarunt. Ex quibus puella adolescens orbitatem, solitudinemque in religioni congruentem, parentum errantium solatium antetulit. Auulsi complures ab illicitę voluptatis impuritate, ad sanctimonię puritatem traducti sunt, ut alienatione animi deposita pristinam resumerent benevolentiam, à varijs adiuti varijs. Nobiles du o ætate florentes exercitijs spiritualibus expoliti, Reipublicę sunt ornamento.

DISCIPULORVM numerus etsi haud multo maior solito, ferax tamen hoc solum emergentium Religiosorum, qui ex vnica classe breui spatio septem prodire. Inditum Scholis nomen à translatis in religiosos ordines plantarijs; Religiosorum seminarium. Excitata viris diuersi status B. Virginis Congregatio, quam qui inierunt, ut flores ex vniuersę vrbis area decerpunt visuntur. Præsunt plerique Reip. seque instituti sui probant tenaces frequenti sacramentorum vsu, confessionis, statis diebus frequentatione. Ex felicibus initijs, quę sperari possit progressus, probata sodalium virtus spem confirmat.

NON minus foris, quàm domi labor noster se fructuosum præbuit; qui septem pagos complexus rubiginem ignorantię mysteriorum diuinorum expositione sustulit, & peccata diuersi generis impediuit: foedos denique concubitus pudico matrimonij toro commutauit. Rustico cuidam execrationibus assueto in specie illustralis, beatiq; spiritus apparuit cacodæmon. Proposuit in primis imprudenti opera quædam in speciem bona, admixtis superstitionibus detestanda: adiecit preculas supersticiosas, quas statis temporibus persolueret. Cùm delit-

delusus vir simplex ac quieuisset omnibus; tum demum ad exigendam illius animam stilum conuertit impius, nullam misero quietem, nullam intermissionem, finem nullam animam deposcendi faciens. Deductus ad Sacerdotem nostrum patefacto illi errore suo, dæmonisque fraude, iussus est bono animo esse, cauereque in posterum ne hosti fidem, voluntatemque accommodet, deposcendo nullum ius in animum in sese ipse prodigeret. Redentem hostis obuius acriter increpat, detexisse nimirum infidum consilia, quæ ut tacita retineret, etiam atque etiam obtestando mandauerat. Cumque malo finis nullus, ad Confessarium redijt, à quo de tota vita perpuratus, Deo, sibi que redditus est. Frementi similis, consulto (ait Dæmon) nostra consilia, mentemque tuam Sacerdoti detexisti: alioquin corpus animamque tuam cruciaturus inuasiffem.

COLLEGIUM MONTENSE.

RELICIBVS Montensis Collegij auspicijs progressus hand quaquam infelicior. Instituta hoc anno Parthenia Congregatio virorum altera, altera discipulorum secundo successu. Nomen ei dedere ex omni ordine delecti: doctrinæ Christianæ (quæ designato quot hebdomadis die triuialium Scholarum discipulis explicatur, dominicis festisque promiscuè omnibus) nomen etiam è suburbijs, pagisque remotis auditores turmatim accersit. Qui redeunt imbuti parentibus aliquid deferunt, sæpeque eos ad nos confessionis gratia adducunt. Non minori Nostrorum, quàm rudium solatio, elementa Religionis propo-

proponuntur in pagis, quibus si Sacerdos aures accom-
modauerit, omnes ad vnum confessioni operam da-
bunt, ac sacris dapibus accumbet, mirante parocho, qui
extra paschales ferias hanc suorum pietatem experiri
non solet. Vir quidam eò dementiæ venerat, vt ne re-
gioni quidem duceret pellice non verecundiùs, quam
vixore frui: sed propositis vtrique à Patre nostro ignis
sempiterni cruciatibus, qui fontes, noxiosque manent ni-
sapiant, pellicatum infamem inhonestas cõmutarunt ne-
ptias. Piandæ concietix causa, præter ciues, ad nos ven-
titant ex locis remotis ad octo subinde leucas. Matro-
na nobilis præ cæteris impacata veniens mente, statuit
domesticos lares ante non videre, quam tranquillitas,
ferenitasque animò implacabili illucesceret, nec eam
spes fefellit: adhibito namque exulceratæ conscientix
confessionis, cœlestisque pabuli subsidio, sol nouus fu-
gatis effulsit tenebris, Deumque laudans, voti compos
domum repetijt. Eodem affectus beneficio plebanus
quidam, qui carnificinæ conscientix extinguendæ, deter-
rima quæque attentare in sui perniciem moliebatur
iam sanus Societatem, quam ante semper oderat suspi-
cere, amaræque impensè & ei secundum Deum ac-
ptum referre non desinit. Non longè aberat ab hoc exi-
tio mulier quædam iuuuim assidue voluens animo, in
quem præcipitem dedisset sese, nisi cursu vir præueniens
ruentem continuisset manu. Hæc confessionis præsidio,
agnique cerei è coelo suspecti effigie confirmata, sano
corpore, animo que festina viro redijt. Mulieres duæ in-
curabili morbo correptæ, adhibitis nequicquam reme-
dijs, conscientix sarcina apud Nostros deposita, votoque
D. Antonio qui in prioratus nostri templo iuxta urbem
miraculis inclytus est nuncupato, integræ sanitati reddi-
tæ sunt.

E discipulorum grege, extremum diem clausit puer
quidam

quidam ex Hibernia oriundus, decumbenti iuuenili specie coelestis quidam spiritus apparuit aeterni praemij, ad quod inuitare videbatur, spem praeferebat. Locum socijs ipse moribundus in quo Angelum videbat ostendit: ubi designasset, spiritum Deo placide reddidit. Non caruit honore sepulturae extra patriam, cuius anima veram patriam attigerat. Collecti vicini funus cohonestarunt. Quatuor demortuo faces praelatae, locusque in aede sacra inferijs rite institutis condendo corpori comparatus. Hanc mortuo gratiam praestitit qui infirmo fomenta, ac necessaria medicamenta viuo, valentique habitationem, officiaque quamplurima praebuerat. Is ciuis est Montensis haud illiberalis mercator, qui filio Societatem, elemosinis haud vulgaribus egentes donare non cessat. Nostrorum hortatu octo scholaribus tenuioribus vicinum domui suae aedificium addixit, quibus praeter non rara, gratiaque munuscula, lectos singularibus cortinis instructos, focum iuculentum, linteorum lotionem, aliaque id genus officia attribuit; usque adeo Hyberno tenello, ne in aliena quidem regione parens defuit.

R E S I D E N T I A
B R V X E L L E N S I S,
C V M M I S S I O N E
Castrensi.

BRUXELLENSIVM fruges, amplis Collegiorum successibus non cedunt. Ad sacram suppellectilem accessit Hierotheca praenobis, sacrae hostiae populo conspicue exhibendae affabre elaborata. Candelabra argentea quatuor, calices aliquot

aliquot inaurati, cum castolis insigni opere contexti
 Consultum animorum saluti consueta sacrorum disci-
 plinatione. Duæ virgines Societatis opera in sacris vlti-
 mationem professæ sunt, aliæ continentia perpetua vni-
 uersis adstrictæ, nonnullæ quæ lubrico casu pudicitiam pro-
 digebant erectæ, & firmitudini redditæ. Vir nobilis ho-
 spitiæ stuprum, eius viro necem intentans, miras ea in fa-
 milia turbas exciuerat: Nostrorum industria vindicæ
 mulieris pudicitia est: pax inter partes composita, &
 nonnulli conciliati Societati amici, qui prius ab ea alie-
 niores fuerant.

ADOLESCENS quatuordecim annorum, furore
 quodam apud parentes infamis, & inuisus, expiato coram
 Sacerdote nostro per confessionem crimine, domum re-
 dit, & nudus lachrymisque perfusus, verberum manipu-
 los parentibus exporrigit: Meme, ait, ô parentes, indig-
 num filium, qui in cœlum, & in vos tam foedè peccauit.
 Ego mei iudex, iudices vos, si lubet, tortoris præuertite
 manus: repetite meritas dementiae meae poenas, paren-
 tum plagæ, quamuis acerbæ blandientium amplexibus
 ut salubriores, sic gratiores erunt. Rupit poenitudo
 parentum indignationem, qui mixtis gaudio lachry-
 mam filium Dei dextera mutatum, in gratiam receperunt.
 Alius honesti ciuis vnicus, cui nihil adeò clausum, oble-
 ratumque quod non perfringeret, raperet, & in libidines
 suas profunderet. Post carceres, & inedia, seueriore pro-
 posita eidem à nostro Sacerdote peccati grauitate, per-
 uicacia eò vsque perrupta est, ut qui lachrymas fundere
 visus fuerat nunquam, gemebundus de tota vita sese
 accusaret, & nouam omnino viuendi rationem iniret. He-
 to parente, qui perduto similem postliminio recuperare
 videbatur. Latro quidam cum facinoribus multis formi-
 dandus, tum commentariensis à quo captiuus attineba-
 tur, cæde, & eruptione celebris: reuinctus, Nostrorum
 cura

curæ salutem suam commisit. Ex leone, agnum dices. Immani rotæ membra colligata comminuatur licet, culter quo iugulum præfecti carceris petiuerat, pectori infigatur, ingenti ferro ceruices confringantur, in medijs tormentis erecto collo quoad potuit, oculisque in cœlum defixis, nullum omnino signum, verbumque prodidit impatientis animi, acclamantibus spectatoribus, Vtinam & nobis decedentibus ea animi dispositio obtingat. Viros duos auctoritatis primariæ plurimum annorum simultatibus disiunctos, cum sæpius à Nostri de odio, inimicitiaque ponenda monitus fuisset vterque, contigit in eundem Sacerdotem, confessionis gratia accedentes incidere, qua Instituta, in mutuos amplexus irruentes, vt noui filij, cœlestis Patris mensæ vnanimes accubuerunt; quodque eorum dissidium hæctenus in Reipubl. administratione disperferat, animorum coniunctione exinde collectum esse depræhensum est.

E Castrensibus tres Sacerdotes ad cœlestes triumphos commigrarunt. Primus P. Gualterus Talbotus Hibernus trigesimo octauo ætatis, aditæ Societatis anno quarto. Multos in castris, suæ præsertim nationis, Ecclesię conciliauit; multos diuersarum nationum in salutis viam reduxit. In quo genere maiores spes præbuit, quàm exequi quod intendebat vita superstite licuit: cum enim aquis perfusus vno atque altero deinde die militum excipiendis confessionibus sui ipsius cura posthabita incubuisset, febre præpotenti infirmior cessit è vita. Hunc secutus Pater Georgius Van-Burch anno ætatis quadragesimo secundo, decursis in Societate magno vitæ religiosæ exemplo relicto annis quatuordecim. Paucis post diebus, quem ipse militiæ spiritualis socium habuit in terris eundem ad cœlestia comitem habuit P. Laurentium Pratanū Lessiensem, emenso peregrinationis huius trigesimo nono, initæ Societatis anno decimo septimo, virum

virum religiosum miri candoris, & expectationis: quem Deus post Castrenses labores annis quinque fructuose toleratos, nobis frustra deprecantibus ad Societatem meliorem euocauit.

RESIDENTIA CAMERACENSIS.

DIOECESIS Cameracensis populus quasi diutina cęlestium mysteriorum inedia, & diuini verbi siti anhelus satiari haud quaquam facillè potest. Omni die ad sacras res audiendas paratis nūquam frustra aduenies. A concione ad vicum alium, audituri denuò cōcionabundum sequuntur. Nostros ipsi, qui etiam temerè transeuntes ad sese erudiendum inuitat vltro: tantus pietatis sensus ex ijs, quæ à Nostris traduntur ingenitus eorum animos occupauit. Præfidiariorum, qui in Lutheri vesania diutius acquieuerant, quinq; mutata demùm fide orthodoxæ militiæ nomen, nomenque dederunt, numerus enim uerò lætissima quibus facillè septuaginta abdicatis pellicum pernicissimorum amoribus, casto matrimonij nexu sese deuinxerūt. Composita dissidia inter varios. Istud non vulgare quod primarios, quæ status Ecclesiastici, quæ ciuilibus inuicem exercebat gliscens, incendebatque, nisi Nostrorum opera interposita, flamma ipsa repens prope in suo fomite præfocata, extinctaque fuisset.

RESIDENTIA LVXEMBURGENSIS.

LVXEMBURGI, longo iam vsu sacrorum abusus, Nostrorum studio sensim abrogantur. Ipso die cinerum, Bacchantium instar insolentiae visabantur; vsitatissimum quoque cuiusdam Sancti statuum, non minus impie, quam insulse circumferre. Hæc Senatus publico edicto fieri cauit in posterum, sicut & illud non exequi (certè momenti) ut proles ciuium ad hæreticam quamdam ciuitatem linguæ Gallicæ discendæ gratia complures ablegari solitæ, primo quoque tempore reuocarentur, aut ad Catholicos amandarentur. Eodem pertinet abominandas superstitiones, in morbis curandis in hisce partibus frequentissimas, repetitis hac de re concionibus abolitas esse, ac deprauatas. Nutantes in fide confirmati nonnulli. Curionibus commentationes spirituales traditæ, eorumque Decano, optato fructu. Dissidentibus pax allata plurimis. Religiosi Superioribus reconciliati, quos inter nunc concordia intercedit. Horum quatuor vniuersam vitam Sacerdoti nostro generali recognitione lustrarunt. In arenam duo iamiam discessuri admissio duello nostri fratris intercessione ab incepto destiterunt, & odium omne deponentes amicitiam redintegrarunt.

MISSIO HOLLANDICA.

NIHIL ex Hollandia hoc anno, quod in a-
nuas referamus, datum adhuc est, præter no-
nulla quæ anno præcedenti ferius venerunt,
quàm vt cum alijs in urbem mitti possent.
Ea verò contigerunt à 25. Nouembris anni 1597. usque
ad 6. Nouemb. anni 98. Ex quibus aliqua perstringemus.
Tres Societatis Sacerdotes vastissimum hunc ciuitatum
rebellium campum sibi deposcunt, quem pro viribus
colant, iuuentque exemplo, verbo, & sacramentorum
dispensatione. Messis vbique plurima pauculis operis, quæ
noctes iungere sæpe diebus, easque continuas, nonnun-
quam sex audiendis, solandisque ad se confluentibus
coguntur. Cibo sumendo, officio diuino persoluendo,
vel præuidendis, quæ famelicæ genti proferant, si hoc
paucæ, oppidò fatigatis suppetant, magno quietis loco
reputatur. Nusquam tuti (etsi amici ad quos diuertant
non desint) nisi vbi eos diuina tutatur manus. Hinc fre-
quenti locorum mutatione latebras quærere opus est.
Per conciones varij variè moti, ab hæresi ad orthodo-
xam fidem; à vita profligata ad poenitudinem, à moribus
vulgaribus ad meliores, cœlestibusque conformes con-
filijs. Ecclesiæ Catholicæ redditi; nutantesque firmati
ampliùs duodecim, qui confessione generali piati, no-
uum vitæ genus amplexi sunt. Inter quos iuuenis in fide
nutabundus, dum Rupellæ tibix curandæ operam daret,
incidit in librum, quo Ioannes Herennius mutatæ reli-
gionis rationem reddit. Ad suos deinde reuersus, auditus
Sacerdote nostro, flexit animum ad Romanam Religio-
nem, & integrè per confessionem purgatus, constans

nun c

nunc perseverat. Expiationes totius vitæ exceptæ amplius 136. Matrimonij leges violatæ viginti quatuor illicitis nuptijs, nouo sacramento recognita. Baptisimi cœremonia baptizatis hæreticorum modo, duodecim ad fidem conuersis hæreticis adhibita. Lustrati salutaribus aquis paruuli quinque. A dulti totidem quorum tres Anabaptistis parentibus orti. Primus annorum duodecim puer, adductus ab amita, orthodoxam fidem professus est, & constantiam in De lege, fidei iubente ea, quæ Ecclesiæ oblatum è fonte suscipiebat. Alter viginti annorum iuuenis iam meliorem extra patriam mentem nactus parentes Anabaptistas coram de sua fide certiores facit, quibus ad execrandam impiæ sectæ lotionem inducere nequicquam admittentibus, superior; infractus ad nos redijt, candida veste corpus, animumque indutus, Christi corpore mentem paui, & in nouum hominẽ mutatus est. Tertia puella nobilis, nubilisque, quam Catholicus iuuenis d omũ ducere cùm optaret, prius Deo, Ecclesiæque iunxit quam sibi, quis Sacrosancti fontis tincta, cum sponso cœlesti mentæ accubuit, & Catholico ritu nuptias celebravit. Quarta Catholicis prognata parentibus, ne impuri Ministri manibus pollueretur, ad annum vndecimum initiata non fuerat. Iuncta huic est soror germana. Dum sacra catecheses, exorcismi, vnctiões, aliæque Baptisimi cœremonia peraguntur, daemones energumena insidenti Sacerdos iubet, vt benedictum cereum teneat, seduloque mysteria peragenti lumen præbeat. Dæmon Sacerdotis imperio coactus paret quidem, sed inuitus, & murmurans: Cur, inquit, spiritus prænobilis hominibus seruiam? qui mortalibus natura præsto: cùm hic non desint, qui id muneris obeant? horum esset non meum hoc ministerij genus sustinere. Nihil tamen indignius tulit, quàm in exorcismis toties audire damnationis suæ sententiam identidem inculcari. Et ad

puellam grandiore[m] versus, eam grauius increpat, quod
 à suo consortio, ac potestate subtrahat sese: fatius ei fo-
 re, si priorem conuersationem secuta licentiosius uiue-
 ret. Quem puella virili pectore impium detestata con-
 silium, confudit, grauiq; affecit dolore; iussum interea
 Sacerdote tacere, & officium iniunctum nauiter per-
 agere. Extrema vnctio præmissis exomologesi & sacro
 viatico infirmis data. Quorum vnã Minister hæreticus
 (quem animorum consolatorem vocant) propemodum
 ad inferorum fauces deduxerat; Patris nostri visitatione
 confirmata, & Sacramentis omnibus munita ad melio-
 rem vitam transmigravit. Boni permulti meliores No-
 strorum euasere consortio. Virgines aliquot honestæ fa-
 milia, illicentem habitum posuerunt, assumpto eo, ad
 vitæ cœlibi congruebat. Quo nuncio furore præce-
 minister Barbarus indignabundus, ipso natali Christi die
 celebri, è loco sublimi vehitur in virgines, Senatoribus
 seuerè denunciatis, facinus dignum de cuius authore in-
 quiratur (viro casto videlicet cordi erat matrimonij
 causa.) Tres interea alię ab illecebris sæculi nequam, Mi-
 nistro frustra fremente, ad modestiam se composuerunt.
 Id intuita puella annorum septemdecim, imbuta à pu-
 ro hæretico lacte: Quis, ait, dubitet eos veram religio-
 nem sectari, qui religiosis eam moribus astruunt, qui
 profunda pace, quieteque externo gestu testata fruuntur
 assidue, qui se totos Dei obsequio deuouentes, virtutis
 pulchritudinem intendunt? Fallaces omnino Ministros,
 qui hanc viuendi rationem impossibilem declamant,
 cum à mei similibus summa facilitate, imò cum delecta-
 tione non modica iniri constanter percipiam. Et è vesti-
 bus lasciuientem mundum detrahens, ductorem melio-
 ris vitæ quæritat. Eo ergo tempore quo sorori se comi-
 tem adiungere solebat, phanum hæreticorum adeunti,
 accersit Catholicam virginem, mutatum habitum, ani-
 mūq;

mūmque ostendens : cupere ait se ad Catholicorum sa-
 cra, asylūmque recipere, illam se ducem vt præbeat,
 etiamnum rogat impensè. Imbuit primūm Sacerdos
 noster ardentem animum catechesi : suppleuitque ritus
 Baptismo desideratos: Iustratam deniq; Pœnitentię my-
 sterijs, Angelorum cibo satiavit. Nec Ministro æmulanti
 merces defuit. Enimuerò euolutis mensibus septem, dum
 stuprum ancillæ inferre intentat, palam simul fit, nepte
 vxoris loco vsūm, eaque vita functa concubinam indu-
 xisse. Hoc scelere ex eius ore per quatuor sinagogas
 promulgato exauctoratus officio, stipendiōque exutus,
 pulsus est ab vrbe inglorius.

